

HANGYA

A szövetkezetek saját tőkéje.

A Romániában lévő Hangya szövetkezetek nagyenyedi központja néhány hét múlva harmadik évi közgyűlését tartja, melyben beszámol eddigi eredményeiről, megelőzőleg azonban a szövetkezetek már a központ évi jelentéséből is betekintést nyerhetnek szövetkezeti szervezetünk vérkeringésébe. Az évi jelentésben ugyanis a központ kötelekébe tartozó szövetkezetek 1921. évi mérlegeinek osszeredményét is megtaláljuk, amely adatok tudvalevőleg az elmúlt év folyamán gyűjtettek össze. De egyúttal mindjárt összehasonlítást is tehetünk az 1620. év összesített eredményével s a szembeállított mérlegekből leolvashatjuk azon tanulságokat, melyek a statisztika érzékenységevel mutatnak rá a fogyatékosokra, vagy szélsőséges kilengésekre.

Ez a két év a romániai Hangya szövetkezetek önállósulásának első két éve volt, melyben rendkívüli gazdasági nehézségekkel kellett megküzdeniök, a lét, vagy nem lét kérdése csaknem minden pillanatban próbára tette szervezeti alapzatuk tökéletességét és ellenálló képességüket, miért is a rideg számadatok nem jöhetnek oly elbírálás alá, mint a jó gazdasági viszonyok éveiben, de éppen figyelmeztetésképp szolgálhatnak, hogy a változott gazdasági viszonyok között is mily eszközökkel és mily módon tehetjük egész szövetkezeti szervezetünket a célnak megfelelővé.

Sorbaveve a tanulságos adatokat, először is a szövetkezetek számát illetőleg a külföldi szövetkezeti terjeszkedéssel szemben gyarapodást még nem tapasztalhatunk, ami azonban tökéletes magyarázatot talál abban, hogy csak a legutóbbi időkig Hangya szövetkezetek alakításához külön kormányhatósági jóváhagyás kellett, mely rendelkezés a terjeszkedés elé leküzdhetetlen akadályokat gördített.

A szövetkezetek tagjainak száma szintén a régi törzstagokat foglalja magában, jelentékenyebb szaporodás 1921. évben nem mutatkozott. Ezen körülmény is hasonlóképp szövetkezeti szervezetünk akkori megkötöttségében leli magyarázatát. Egyben azonban figyelmeztetésül szolgál szövetkezeteink vezetőségei számára, hogy a tagok szaporítására nagyobb súly helyezendő; követ-

keztesen minden megengedhető eszközt igénybe véve, a kedvező alkalmat soha el nem mulasztva, iparkodniok kell új tagokat gyűjteni. Szóval és írásban, összejövetelek értekezletek alkalmával, vagy családi, baráti körben sohase mulasszák el hangoztatni, hogy a szövetkezet akkor erősödik meg és akkor fejthet ki a város, a község, a falu minden fogyasztójára áldásos, eredményes működést, ha minden önálló keresettel bíró csaldfenntartó tagja a szövetkezetnek.

Ne sajnáljuk meggyőzni az ingadozókat, ne resteljük tájékoztatni azokat, akik előtt a szövetkezet talán még ismeretlen fogalom s főleg törekedjünk arra, hogy a szövetkezet minden egyes tagja legyen áthatva attól a tudattól, hogy ha új tagot toborzott, nemcsak ezen ember társa, de a maga érdekét is szolgálta.

Egy-egy új tag belépése elősegíti a szövetkezet saját tőkéjének emelését. Ez pedig igen fontos körülmény, mert az üzletrésztőke és a tartalékalapok emelése, amely két tétel a szövetkezet saját tőkéje, arányban kell, hogy álljon a forgalom emelkedésével. Minél nagyobb a saját tőkénk, annál kevesebb idegen pénz után fizetjük a magas kamatot. Az így megtakarított összeg a szövetkezeti tagok javára esik, ami vagy az áru olcsóbb árában, vagy a vásárlási visszatérítésben, vagy mindkettőben nyilvánul.

A szövetkezetek üzletrésztőkéje 1920-ban 5,386.434 leit, míg 1921-ben 5,814.882 leit tett ki, az emelkedés 12.5%. A tartalékalapok kitétek 1921. évben 3,859,220 leit, ami az 1920-as évi 2,934.376 leivel szemben 21.7%-os gyarapodásnak felel meg. Ha már most ezekkel az adatokkal szembeállítjuk a forgalom adatait, amely 1920-ban 90,671.643 lei volt, 1921. évben pedig 100,965.785 leire emelkedett, akkor világos, hogy a saját tőke szaporítására a szövetkezeteknek igen nagy súlyt kell helyezniök. Tudjuk azonban, hogy ez az arány a múlt évben javult, de nem abban a értékben, amelyet el kell érünk, ha azt akarjuk, hogy szövetkezeteink eredményességüket fokozhassák.

E tekintetben fontos feladatok várnak a szövetkezeti vezetőségekre. A tagok igényei a szövetkezetekkel szemben napról-napra növekednek. Ezeknek kellő kielégítéséhez első feltétel a szövetkezetek pénzügyi kérdéseinek helyes megoldása. Szaporítani kell szövetkeze-

teink saját tőkéjét, ezt pedig csak új üzletrészek jegyeztetésével, valamint új tagok gyűjtésével érhetjük el. Mert amíg 10—15 évvel ezelőtt teljesen megfelelt a célnak, ha egy üzletrész értéke 10 korona volt, addig ez ma már igen kevés. Tudjuk, hogy a szövetkezeti tagok vagyoni viszonyaiban is nagy eltolódások állottak elő s amíg valamikor az a 10 vagy 20 koronás üzletrész nagy dolgot jelentett rájuk nézve, ma ugyanannyi lei semmit sem jelent. Hogyan kívánható tehát a szövetkezettől, hogy a régi üzletrésztőkével a megszázsorosodott árak mellett ugyanazon szükségletet kielégítse. A tagok könnyen egészíthetik ki régi üzletrészeik összegét annak tizszeresére, vagy huszszorossárára is, mert hisz saját érdekükben saját szükségleteik kielégíthetése végett teszik azt.

E téren tehát sürgősen meg kell indítani a mozgalmat, amire a tartandó közgyűlések a legkedvezőbb alkalom, hogy a szövetkezeti tagok tudatára ébredjenek annak, miszerint akkor várhatnak eredményeket a szövetkezettől, ha megadják a szükséges eszközöket ahhoz.

A központ közleményei.

A Rendelések feladása. A szövetkezeti árurendelések terén ismételtlen visszaélésnek jöttünk nyomára, mely tény a legnagyobb elővigyázatra kötelez, hogy a szövetkezetekkel való szoros kapcsolatunkat egyes rosszindulatu egyének gonoszága többé kellemetlenségek felidézésével ne zavarhassa.

Ennélfogva újból és nyomatékosan figyelmeibe ajánljuk az ügyvezetőknek, hogy minden szövetkezeti árurendelést cégbélyegzéssel lássanak el, a cégbélyegző alatt pedig két igazgató aláírásával hitelesítse azt, mert az ügyvezetés ezen szabályához szigoruan alkalmazkodnunk kell s a jövőben csakis cégbélyegzett és aláírt megrendelésekre adhatunk ki árut, illetve csak az ilyen megrendelést vehetjük elintézés alá. Azon esetben is, ha a szövetkezet megbízottat küld valamelyik raktárunkba áruért, az ilyen megbízott is ellátandó cégbélyegzett és aláírt megrendelő levéllel, mert annak hiányában árut a raktár nem adhat ki s így hiábavaló költségei merülhetnek fel a szövetkezetnek.

Husvétii árubeszerzés. Amint szöveteink is jól tudják, husvétkor megsokszorosodik az árkereslet, mert minden család igyekszik az ünnepi szükségletekkel ellátni magát, sőt beszerez oly cikkeket is, melyek a mindennapi fogyasztásnál nem szerepelnek, hanem csak az ünnep alkalmából engedhető meg az azokért való nagyobb kiadás. Ezen régi szokás a kereskedelemben mindenütt és mindenkor nagy forgalmat idézett elő, a kereskedők az ünnepek közeledtével elláták üzletüket minden áruval s így felkészülve várják az idej husvétkor is a köség vásárlásait.

A szervezetekre nézve rendkívül fontos, hogy a tagok és a gazdák husvétii árkeresletét kielégíthessék és a tagok vásárlásra szánt tőkéit feltétlen a szervezet javára nyerjék meg. Egyben kötelességük is a szervezeteknek a falu gazdátársadalmával szemben, hogy a szervezetet boltot a kereslet arányához mérten kellőképp felszereljék áruval, mert az igazi szervezetet szellemben nevelt tagok husvétii szükségletük tekintetében is kizárólag szervezetükre támaszkodnak és biznak abban, hogy a szervezet ki is fogja elégíteni sokféle igényüket. szükségletüket.

A központ erre való figyelemmel kellő időben kíván segítségére lenni szervezeteknek, ezért már gondoskodott arról, hogy a szervezetek minden szükséges árucikkkel elláthatók legyenek.

Különösen figyelmébe ajánljuk szervezeteknek a *fűszer és gyarmatárakon kívül a raktárainkon lévő festék és vegyi árukat, meszelőket, husvétii cukorkákat, a legkeresettebb husvétii idénycikket, a tojásfestéket.*

Felkérjük tehát a szervezetet ügyvezetőket, hogy a forgalom arányában a husvétii megrendeléseket sürgősen adják fel raktárainkhoz, mert a tömeges rendelések lebonyolítása több napot vesz igénybe. Előre biztosítjuk szervezeteket, hogy árunkat legjutányosabb napi árak mellett bocsátjuk rendelkezésükre, miáltal minden idegen céggel szemben előnyösebben szerezhetik be a Hangyától szükségleteiket és ily módon feladatunknak a tagokkal szemben a központ útján felelhetnek meg a legjobban.

Fontos figyelmeztetés az ecet árusítására vonatkozólag. Az egészségügyi törvény végrehajtási utasítása szigorúan előírja, hogy a kereskedelemben lévő ecetnek legalább 3% legfeljebb 15% ecetsavat (acidum aceticum) kell tartalmaznia. Tehát kis kereskedelmi

forgalomban nem árusítható ecetsav, ecetesszencia, hanem csak vízzel való felhígított keverékben és pedig olyan arányban, hogy az acetikus koncentráció csak a 3 és 15% meghatározott határok között mozoghat.

Figyelmeztetjük ennél fogva szervezeteket, hogy a hozzájuk érkező ecetsavat, esszenciát azonnal higítsák fel vízzel ezen megengedett keverési arány szerint, mert ellenkező esetben kiteszik a szervezetet igen súlyos megbírságolásnak, amit a rendelet a visszaélőkkel megállapít.

Ügyvezetés

Az új adótörvény szerint annak rendelkezései értelmében szerkesztett új adóvallomási ívet tartoznak a szervezetek betérjeszteni az illetékes pénzügyigazgatóságához. Az erre vonatkozó hatósági rendelkezések még nem érkeztek meg valamennyi pénzügyigazgatósághoz s ez okból az egységes eljárásra nézve mi sem adhattuk meg a kellő felvilágosításokat ellenőreinknek. Ily módon a szervezetet mérlegek hatósági példányait mindaddig vissza kell hogy tartsuk, míg az adóvallomási íveket is a törvény rendelkezésének megfelelően ellenőreink elkészíthetik, amely késedelem azonban remélhetőleg csak egy pár napos lesz s még a határidő letelte előtt jóval megkaphatják a szervezetek a hatósági mérleget és az adóvallomási ívet a pénzügyigazgatósághoz való sürgős betérjesztés céljából.

A sikeres ügyvezetés feltételei:

- 1., a hitelek korlátozása és beszüntetése,
- 2., a napi bevételek naponkénti átvétele.
- 3., a napi bevételek összegyűjtése és kamatozása céljából 2 hetenkénti átutalása a központnak,
- 4., a tartozásoknak és kamatterheinek ezuton állandó törlesztése és a jövőbeni árrendelések fedezetéről való gondoskodás,
- 5., a pénzkézelés fenti 4. pontja végrehajtásának ellenőrzése.

A pénzkézelés és átutalások pontos teljesítése és ellenőrzése a legjobb védekezés az áruhiányokkal, kamatterhek

kel és tőkehiánnyal szemben és megfizerezni úgy a szervezetet, mint a központ erejét.

Az átutalások legalább 2 hetenkénti teljesítésére ne várjunk külön levélbeni buzdítást a központtól, hanem rendszeresen végezzük azt.

Annak a szervezetnek, mely tartozására 2 hetenkénti bevételeit pontosan nem utalja át, áruhitelt a központ semmi körülmények között, váltófedezet ellenében sem nyújt és az áruhitelt teljes összegben felmondja. — Aki hitelt vesz igénybe, az a pontos fizetést és a pénzkézelés ellenőrzését tartsa lelkiismeretbeli kötelességének társszövetkezeteivel és központjával szemben.

Szövetkezeti hírek.

Halálozás. Szomoruan vettük a gyászos hirt Nagyajtai Péterfy Áron homoródalmási szervezetet ügyvezető, igazgató-tanító elhunytáról. Szövetkezeti mozgalmunknak megboldogult hosszú éveken keresztül egyik legbuzgóbb harcosa volt, ki minden tudásával, egész életerejével szolgálta a szervezetet célokat és mind halálig embertársai jóléte és boldogulása érdekében dolgozott. Szövetkezeti táborunk Jerék és lelkes kartársat vesztett el benne, kinek emlékét mindig kegyelettel fogjuk megőrizni.

Szövetkezeti adományok. Újabb szervezetet áldozatkészségről számolhatunk be, midőn közzétesszük, hogy az Ilyefalvi „Hangya” szervezet 1500 leit adományozott a helyi egyháznak lélekszámuk arányában.

Terjesszük az „Erdélyi Gazdát” a gazdák körében!

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank

Kolozsvár, Mátyás király-tér 7. sz.

Alapőkéje: 16.000.000

Tartalék tőke: 15.000.000

033

NE HASZNÁLJON MÁST CSAK AZ EREDETI
KIPRÓBÁLT GYÓGYHATÁSÚ
„HANGYA” SÓSBORSZESZT!

A „Hangya” című mellékletet szerkesztli:

DR. SZENT-IVÁNYI ÁRPÁD.

A melléklet tulajdonosa:

A „HANGYA” SZÖV. KÖZPONTJA, NAGYENYED

Kiadó:

TÖRÖK BÁLINT

az E. G. E. HÍRÁRO.

Az E. G. E. igazgató-választmányának az egyesület 1923. évi márc. hó 25-én tartandó rendes közgyűlése elé terjesztendő jelentése.

Tisztelt Közgyűlés!

Az E. G. E. 1922. évi működését tárgyaló jelentésünket az itt következőkben van szerencsénk a tisztelt közgyűlés elé terjeszteni, kérve, hogy azt tudomásul véve, az igazgató választmányának a felmentést megadni sziveskedjék.

Az E. G. E. igazgató-választmánya nevében:

Kolozsvár, 1923. február hó 15. én

Br. Jósika Gábor s. k. Török Bálint s. k.
egyleti elnök. egyleti titkár.

Br. Mapnsberg Sándor s. k.
ig. vál. tag.

Dr. Péter Béla s. k. Dr. Abrudbányay Ede s. k.
ig. vál. tag. ig. vál. tag.

Dr. Dankó Ákos s. k.
ig. vál. tag.

Az 1922. év általános gazdasági viszonyai.

Általános gazdasági helyzetünk a lefolyt évben nem javult. A lei romlásával arányban emelkedtek az ipari cikkek árai, míg a mezőgazdasági termelés maximálásokkal és rekvizitálásokkal bénított. A régi királyság aránytalanul kedvezőbb munkaviszonyai is erős versenyt csínáltak terményeinknek, leszorítván azoknak árait.

Az időjárás.

Az 1922. évben is — mint a megelőző évben — az időjárás kedvezőtlen volt úgy az állattenyésztésre, mint a növénytermelésre. A hosszantartó szárazságot hónapokon át tartó esőzés követte. A szárazságban a legelők kiszültek, különösen a gyök- és gumósnövények fejlődésükben megakadtak. Az őszi hosszantartó esőzések pedig a betakarítási, valamint a szántás-vetési munkálatok végzését nehezítették, sokhelyen pedig lehetetlenné tették. — A lefolyt év hőmérséki és csapadékmegoszlási viszonyairól a botfalusi cukorgyár meteorológiai megfigyelő-állomásától nyert alábbi adatok nyújtanak tájékoztatást.

Hónap	Légnyomás		Hőmérséklet (Celsius)		Csapadék mm-érték	Csapadék napok száma
	max.	min.	közép	összeg		
Január	726,4	692,7	-5,9	29,4	9,5	13
Február	727,4	702,8	-1,44	4,0	20	5
Március	724,8	701,8	-6,03	33,7	18,5	10
Április	713,2	703,0	8,3	31,1	10,8	15
Május	724,7	709,4	-13,6	96,7	14,0	20
Június	720,5	710,2	16,76	113,2	19,0	18
Július	721,7	706,5	19,1	82,3	24,5	8
Augusztus	735,1	722,5	18,4	114,8	38,1	7
Szeptember	723,5	706,5	—	98,9	23,0	15
Október	743,2	713,1	8,6	25,0	9,7	17
November	730,9	703,6	-0,51	17,0	11,2	17
December	715,2	702,0	-0,93	1,5	2,7	7

Növénytermelés és értékesítés.

Míg a terméseredményeket az időjárás mostohaasága rontotta, a termelési kedvet és lehetőséget hátrányosan befolyásolták a földreformmal járó bizonytalan helyzet, a meglazult közbiztonsági viszonyok, forgalmi korlátozások, a visszaható erővel hozott törvények, rendeletek, pénzhány, magas adóterhek és megannyi felsorolhatatlan mellékkörülmény. Damokles kardjaként lebegtek állandóan a gazdák feje felett az örökös maximálások, rekvizitálások.

A gabonaneműek: buza, rozs, árpa és zab gyenge termést adtak. Az őszi-vetésterület azonban legalább 50 százalékkal csökkent az abnormális időjárás és a földreform következtében.

A kapások: tengeri, burgonya, cukor- és takarmányrépa augusztusig selymették a szárazságot, azután pedig a szeptemberben beállott esőzések beérésüket és betakarításukat hátráltatták, nehezítették és drágították. — A tengeri főként minőségileg gyengén sikerült. A gyök- és gumósnövények hozamát mennyiségileg emelték az őszi esőzések.

A bortermés mennyiségileg kielégítő volt, a minőséget a szeptember elejétől szüretig tartó esőzések rontották. A borértékesítési viszonyok 1922-ben is rosszak voltak.

A konyhakerti vetemények kielégítő termést adtak, áruk azonban nem volt.

A mesterséges takarmányok, rétek, a csapadékban szűkölködő időjárásban mérsékelt termést adtak.

A dohánytermés kielégítő volt, a szárítás nehéz volt a nyirkos, esős őszi időjárásban.

A gyümölcsfélék egyes vidékeken kielégítő termést adtak, értékesítésük azonban sok nehézséggel járt.

Az állattenyésztés, egészségügy és értékesítés.

Állattenyésztésünk az elmúlt évben szembevetendő visszaesést mutatott. A megfelelő mennyiségű, minőségű és fajtájú apaállatokról való gondoskodás hiányának tulajdonítható elsősorban, hogy szarvasmarha tenyésztésünk színvonalára egyre jobban súlyod. Ha ezek az állapotok 1—2 éven belül gyökeresen meg nem változnak, úgy állattenyésztésünk menthetetlenül visszaesik úgy, hogy évtizedek munkájára lesz szükség a tenyésztés feljavításához,

Lótenyésztésünk még mindig selyi a háborúnak a tenyészanyagban tett pusztítását. A helyzet javítása céljából egyesületünk ujonnan alakult lótenyésztési szakosztálya összeírta a még meglévő elsőrendű tenyészanyagot és feladatául tűzte ki a nemes vérben való továbbtenyésztés feletti örködést.

Sertésenyésztésünk terén a nagyobb és tisztavérű tenyészetek száma megapadt.

A juhtenyésztés helyes irányba terelődése meg van az igyekezet. Sajnos azonban nem áll elegendő mennyiségben megfelelő tenyészanyag rendelkezésre. Különösen nagy kereslet mutatkozik a cigája és helyenként a friezkosok iránt.

Baromfitenyésztésünk szinte azt mondhat-

nók széthullott. Elvéve is alig találunk tisztavérű tenyészeteket. Az állományt a baromliholera és egyéb betegségek igen sok helyen meglizedték. Az állam segítségének a nyomait e téren sehol sem látjuk.

A méhtenyésztésre a lefolyt év kedvezőtlen volt. A nagy szárazságban a virágoknak nem volt elég nektár tartalmuk. Nemcsak a mézelés, hanem a szaporodás terén is rossz esztendő volt a tavalyi, mert rajzás is aránylag kevés történt. A méhészet ügyét az Erdélyrészi Méhész Egyesület ápolta kellő gondnal és hozzáértéssel.

Az Erdélyi Gazdasági Egyesület egy éve.

Az 1922. évben az egyesület igyekezett a körülmények által megkövetelt tevékenységgel szolgálni a mezőgazdaság és a gazdák érdekeit. Az egyesület működése iránt a lefolyt évben a gazdaközönség körében igen élénk érdeklődés nyilvánult meg. A tagok sorába való tömeges belépés az egyesület fokozatos fejlődését tette lehetővé. Az 1922. évi tagmozgalomról az alábbiakban van szerencsénk beszámolni.

Régi 200 koronás alapító tagdíjukat 2000 leire emelték: dr. Gabányi Imre Kolozsvár, dr. Szentiványi József Farnos, gr. Mikas Ármin Zabolafürésztelep.

A régi alapító tagok közül 100 lei évi tagdíj fizetésére kötelezték magukat: Gyergyai Árpád Kolozsvár, Vaska Gyula Kajántó.

A régi rendes tagok közül az alapító tagok sorába léptek: Lázár Simon Torda, Gazdák Biztosító Intézet R. T. Igazgatósága Arad.

Az alapító tagok sorába felvették: Bürger Albert Marosvásárhely, br. Kemény Katalin Malomfalva, gr. Karátsonyi Jenő uradalma Bánlak, gr. Mikas Mihály Magyarcseszte, Teleki Ádám Marosujvár, Balási József Érkörtvélyes, Nagyvárad 1. számú Székeskáptalan Nagyvárad, Nagyvárad latin szertartású püspökség Nagyvárad, farcádi Simó Lajos Blenkemező, bodoki Fodor Dezső Apanagyfalva.

100 lei évi tagdíj fizetési kötelezettség mellett felvették a rendes tagok sorába: dr. Markovits Kálmán Inánd, dr. Markovits Manó Nagyvárad, Takácsy Miklós Tövisgyháza, Braumüller Emil Delta, Id. Gaál József Gogánváralja, gr. Bethlen László Bethlen, Zeyss Richard Ákos, Hye Jenő Alsóilosva, Ajtay G. Bálint Magyarigen, Hell Jenő Magyarigen, Bogdán Károly Kézdimártonfalva, Csiha Sándor Érmihályfalva, Bárány István Aranyosmegyes, Grosz Ede Aranyosmegyes, Weisz Sámuel Aranyosmegyes, Gottescha József Delta, dobonyosi Jakobovics Jenő Világos, br. Braunecker Lamorainé szül. Ulberacker Adél grófnő, br. Vay László Nagyteremi, Duka Imre Parác, Máriaffi Gábor Egerszeg, Grosz Márton Nagykolcs, Galgóczy István Mikola, dr. Kaizler György Zilah, Kubick Ferenc Kótliget, Jancsó Béla Sepsimagyaros, Lévay Sándor Cassova, Hangya Felsőrákos, Hangya Jákohodos, Orbán Károly gazdasága Mezőmehes, Ferenczy Lajos Kolozsvár, Gazdakör Magyarszentmárton, Gerbert Kálmán Zabolafürésztelep, Gazdakör Székelytamásfalva, Dániel Elemér Vámosgálfalva, Gazdakör Mezőkeszű.

Gazdakör Tusnád, Gazdakör Bélfenyér, Klein Albert Radákszinye, br. Bánffy László Marosgezse, Gazdakör Krasznabétek, Tolvaj György Mezősopor, Gazdaköri Elnökség Disznajó, br. Blomberg Frigyes Gardánfalva, Gáspár Dániel Érbogyoszló, Pataky Sándor Magyarsáros, Szatmárvármegyei Gazdasági Egyesület Szatmár, Szappanyos Agoston Tötör, László Gyula Nagyiklód, gr. Nemes Sarolta Bodola, Mikó László Nyárádszentlászló, gr. Teleki Béla Zsibó, Fodor Ödön Kerelőszentpál, Dénes Dezső Kolozsvár, Szövérfly József Czerna, Karakas Zsigmond Czerna, Binder Albert Magyarszovát, dr. Ferenczy Géza Nagyajta, Papp Testvérek Szamosujvár, dr. Demény Henrik Gyulafehérvár, Ujfalussy Miklós Remetemező, Mandl Jakab Zimándujfalu, Seethal Ferenc Miklósvár, Vajna Dezső Gidófalva, Benkő Gábor Éffalva, Polgári Olvasókör, Felvincz, gr. Teleki János Koltó, dr. Jelen Gyula Kolozsvár, Aradvármegyei Gazdasági Egylet fogyasztási ér értékesítési szövetkezete Arad, Orsz. Közp. Hitelszövetkezet képviselősege Temesvár. Orsz. Közp. Hitelszövetkezet képviselősege Nagyvárad, Aszalós Péter Mezőmadaras, Dr. Vajna Ádám Sepsiszentgyörgy, Ilj. László János Szőkefalva, Községi Előljáróság Majlát, Antos József Zágón, dr. Pálinkás Tibor Ákos, br. Bánffy Endre Aranyosgerend, bervei Jónás Gyula Gyulafehérvár, Halter Ottó Sepsikőröspatak, Beczásy Imre Dálnok, Magyar Gazdák Olvasóköre Temesrékás, Kandel Farkas Tasnádszántó, br. Uray Gyula Piskolt, br. Uray János Piskolt, dr. Sebő Mihály Szombatság, ifj. Iljés Victor Réczekeresztur, dr. Boros Béni Gurahoncz, Lázár András Dálnok, br. Bohus Zsigmond Arad, Szabó Farkas Magyarbikal, Bikfalvy Ferencz Berend, Bornemissza Gyula Torda, Buding Gyula Billéd, Erdőszádai gazdaság Erdőszáda, Zathureczky Péter Sepsiszentgyörgy, dr. Kovács Dezső Nagyenyed.

50 lei évi tagdíj fizetési kötelezettség mellett felvették a rendes tagok sorába: Id. Kicsid Géza Kajántó, Greger György Székelykeresztur, Nagy Ferenc Tövis 1., Weinrich Ödön Keszthely, Vajna Antal gt. Székelyudvarhely, ifj. Molnár Mihály Makfalva, Mihály Jenő Makfalva Vass Ferenc Makfalva, György Sándor Makfalva, Demény Lajos Makfalva, Papp András Borossebes, Fodor Miklós Alsóbölkény, Bucsi Endre Ördögkeresztur, Tóthfalusi József Marosvásárhely, Imre Zsigmond Kibéd, Silvester György Makfalva Bilay Károly Makfalva, Mátyus György Makfalva, Madaras K. Károly Makfalva, Madaras Antal Makfalva, Orbán K. Sándor Makfalva, Dósa Péter Kibéd, Török Károly Makfalva, Orbán F. Lajos Makfalva, Dósa P. Imre Makfalva, Dósa S. Lajos Makfalva, Tóth István Mosnicza, Gazdakör Székelykocsárd, dr. Jakó Dénes Réty, Réthy László Erdőszáda, Király István Nagyszében, Mátyás Albert Magyarszarvaskend, Egyed János Magyarszarvaskend, Kónya Géza Székelykocsárd, Szentferenczendiek Házfőnöksége Kóhalom, Deák Gergely Nagysajó, Dancs Sándor Maroscsesztve, Id. Csiky Sándor Kolozsvár, Zágoni Szabó Mihály Kolozsvár, Kónya Gyula Magyarvalkó, Bakay János Parác, Kászonyi Pál Gád, Nagy Sándor Hegyközsatár, Koncz Ármán Székelyudvarhely Egri P. András Szilagyovány, Klotz György Guttentbrunn, Nagy Pál Nagyenyed, Csallós János Holtmaros, Hadnagy Gyula Kovászna, Fekete, Mihály Kisjenő, Dóczy

Lajos Kisjenő, Tóth Kálmán Torja, Gálfi Jenő Kolozsvár, Gazda Jenő Réty.

Részvétellel kell megemlékeznünk az 1922. évben elhunyt tagtársainkról.

Az 1922. évben elhunytak: Jakab László, az egyesület tiszteletbeli tagja, br. Bánffy Kazimir a. t. Nagyenyed, báró Wesselényi Miklós a. t. Kolozsvár, br. Kemény Ákos a. t. Marosvécs, Sándor János a. t. Mezőkapus, gr. Degenfeld Sándor a. t. Erdőszáda, br. Szentkeresztly Zsigmond r. t. Kolozsvár, Hirsch Ödön r. t. Kolozsvár, Stief Jenő r. t. Kolozsvár, Arkossy Gyula r. t. Kolozsvár, Baikó Gyula r. t. Gyergyóditró.

Az egyesület állandóan a köz- és mezőgazdasági élet úterén tartotta a kezét. A gazdaság közönség érdekeinek védelmében számos közérdekű mezőgazdasági vonatkozású feliratot intézett a kormányhoz.

Küldöttségileg is számos esetben járt el az egyesület gazdasági vonatkozású közérdekű ügyekben.

Az 1921. évben szervezett új és újból működésbe hozott régi szakosztályok a körülmények által megengedett mértékű tevékenységet fejtettek ki. Az egyes szakosztályok működéséről az alábbiak nyújtanak tájékoztatást.

Birtokpolitikai szakosztály.

A birtokhasználat terén az agrárreformmal kapcsolatosan a múlt év folyamán a kényszerbérletek maradtak érvényben olyan mértékben ahogyan azok már az előző években ki lettek terjesztve. A kényszerbérletek múltban megállapított mértéke az elmúlt évben is érvényben maradt, ami a csökkent valuta következtében még nagyobb mértékben igazságtalan volt mint az azelőtti években.

A meghozott és szentesített agrárreform törvény legsérlemesebb intézkedései közül elsősorban a telepeskérdés volt az, amellyel egyesületünk a múlt év folyamán is foglalkozott. Etekintetben két beadvánnyal járultunk a földmivvelésügyi miniszterhez, amelyeknek azonban érdemleges elintézése nem történt meg. A meghozott törvény alapján az év első hónapjaiban megindultak az igényjogosultak összerírásának munkái és már úgy látszott, hogy a törvény rendszeres végrehajtására lehet kilátásunk, amikor május hó elején egy hirtelen rendelkezéssel a földmivvelésügyi miniszter elrendelte, hogy a kisajátítások minden továbbiak nélkül május 10-vel megkezdendők. A kormánynak ezen politikai célokból kiadott rendelkezése a törvény időelőtti végrehajtását vonta magután, amelyben a megfelelő előkészítés hiánya miatt természetesen a kisajátítás is ennek megfelelően ment végbe. Ez ellen az előkészületlen végrehajtás ellen egyesületünk Bukaresibe kiküldött tagjai is tiltakoztak, ugyanakkor újból fölhevítva Constantinescu miniszter figyelmét a törvény sérelmes intézkedéseire, a miniszter válaszában röviden általánosságban rámutatott arra, hogy már egy törvény és annak végrehajtási utasítása létezik s így azok rendelkezéseit megváltoztatni csak a törvényhozásnak esik hatáskörébe, a jelenlegi kormánynak és elsősorban a földmivvelésügyi miniszternek csak a törvény végrehajtása a feladata. Elismeri, hogy a törvénynek számos hiánya és hibás intézkedése van, amelyeknek korrekciójára a végrehajtás

során gondja lesz, így főleg a telepesek birtok elvételét jelzi, mintegy korrigálandó antiszociális intézkedést, hasonló a felfogása a csikmegeyi magánjavak tekintetében is, amelyekre nézve a küldöttségtől egy részletes ismertetés elkészítését és benyújtását kérte. Az agrárreform megindított végrehajtására vonatkozólag úgy nyilatkozik, hogy a tulkorai eljárásokról nicsen tudomása, de intézkedi fog, hogy mindenütt szigoruan betartsák a törvénynek erre vonatkozó rendelkezéseit.

Az elrendelt végrehajtás minden tiltakozás dacára tovább folyt, úgy, hogy az év végéig már a járási bizottságok munkáikat már általánosságban befejezték és csak a megyei bizottságok előtti való felebbezések leírnyalása marad hátra.

Egyesületünk a végrehajtással kapcsolatban a mintagazdaságok minősítése és felmentése érdekében indított széles akciót, amelyeknek kérdése ma sincsen eldöntve.

A Monitorul Oficial junius 23-iki számában közöltetett az agrártörvény módosítása, amely a felebbezési terminusokat megrövidítette és amely módosítások csak rontottak és következményeikben a végrehajtást nem egyszerűsíteni és gyorsítani, hanem zavartabbá tenni fogják és ezzel kapcsolatban a gazdákat igazságuk megkeresésében akadályozzák.

A végrehajtással kapcsolatosan általános képet nyerendő a beállott változásokról egyesületünk kérdőívet bocsátott ki, amelyeknek beérkezte még folyamatban van és melyekből az egész kisajátításról egy általános kép lesz összeállítható.

A Birtokpolitikai Szakosztály elnöke: dr. gr. Bethlen György alelnökei: Szász István és br. Bánffy Ferencz, titkára Farkas Árpád.

Állattenyésztési és Forgalmi Szakosztály.

Az egyesület Állattenyésztési és Kiállítási Szakosztálya 1922. április hó 9-én tartott közgyűlésében kimondotta feloszlását. E szakosztály munkaköre az új Állattenyésztési és Forgalmi Szakosztályéval egyesítettett. Az 1922. évben az Állattenyésztési és Forgalmi Szakosztály behatóan foglalkozott az állattenyésztést közvellenül és közvetve érintő közérdekű kérdésekkel. Így ismételtten is felirt a kormányhoz az állatkivitel ügyének sürgős rendezése, a kivitel megkönnyítése, a kiviteli vámok csökkentése, a községek megfelelő számú és minőségű apaállatokkal való ellátása, a nyugati fajta bikaimport hatósági támogatása, a tenyészállatoknak kedvezményes vasúti fuvardíj mellett való szállítása, a vágási tilalom eltörlése, a vásári vámok leszállítása, kedvezményes áru olajpogácsa engedélyezése tárgyában.

Az állategészségügy színvonalának emelése érdekében ismételtten is felirt az egyesület a szakosztály javaslatára a kormányhoz az üresedésben levő állatorvosi állások betöltése, a ragályos állati betegségek ellen védő és gyógyító szérumok külföldről való behozatalának engedélyezése, az állategészségügy védelme érdekében alkotott törvények és kiadott rendeletek szigorú betartása, az állatkivitellel kapcsolatos egészségügyi intézkedéseknek a forgalom érdekeinek szemelőtt tartásával leendő rendezése érdekében.

Erdőtjeljes propagandát indított a Szakosz-

tály a juhok méteykora biztos gyógyszerének, a Distolnak a juhtenyésztők körében való megismertetése céljából. A kapcsolt területek különböző vidékein a vármegyei gazdasági egyesületekkel karöltve, az illetékes hatósági állatorvosok közreműködésével, a juhok Distollal való kezelésének eredményes voltáról boncolással egybekötött bemutatókat rendezett és úgy a sajtó, mint levelezés útján is igyekezett a juhállomány e veszedelmes ellensége ellen való védekezés biztos módját a nép körében közismertté tenni.

A szakosztály elnöke: br. *Jósika* Gábor, alelnökei: *Szász* István és gr. *Wass* Béla, előadója: *Török* Bálint.

Lótenyésztési szakosztály.

A lótenyésztési szakosztály tevékenysége szoros kapcsolatban volt az agrártörvény végrehajtásával; miután a méneseik fenntarthatásának és ezzel lótenyésztésünk egyik legfontosabb tényezője fennmaradásának előfeltétele, a megfelelő területekkel való rendelkezés. E tekintetben a birtokpolitikai szakosztály mintagazdaság akciójával történtek meg a múlt év folyamán a lépések a terület mentesítésére. A miniszterium felkérésére összeíratott a lóanyag, a méncsikok és erről részletes kimutatások lettek felterjesztve a kormányhoz. A Szakosztály közreműködött a magánméneseinek tenyészményekkel való ellátásában is.

A Szakosztály elnöke: gr. *Bánffy* György, ügyvezető alelnöke: gr. *Teleki* Arctur, alelnök: gr. *Toldalagi* László, előadó: *Farkas* Árpád.

Növénytermelési és Értékesítő Szakosztály.

A Növénytermelési és Értékesítő Szakosztály kebeléből sarjadt ki az egyesület élénk tevékenységet kifejtő Cukorrépatermelési Szakosztálya, kelt új életre az egyesületi Heremagtisztító Osztálya s indult utnak a Hann és Tsa műszaki és ker. rt.-nak, mint az E. G. E. géposztályának ügykörében az egyesület vetőmag osztálya, amelynek — a gazdaközönség támogatása alapján — rohamos fejlődéséről számolhatunk be.

A Dicsőszentmártoni Nitrogén Ipar R.-t áldozatkész támogatása és a vármegyei gazdasági egyesületek és földmives szövetségek közreműködése mellett a szakosztály műtrágyázási kísérleteket végzett mésznitrogénnel a kapcsolt területek különböző vidékein, amelyek eredményéről az „Erdélyi Gazda” beszámolt.

A Szakosztály kezdeményezésére az igazgató választmány felírt a kormányhoz a vetőmagvak hatósági ellenőrzése, a gazdák által beküldött heremagvaknak a kolozsvári gazd. akadémián díjtalanul való tisztítása érdekében. Feliratunk alapján a vetőmagvak ellenőrzése elrendeltetett ugyan, de a rendeletet sajnos, sehol nem hajtották végre és így ma is a csiraképeség, származási hely és fajta megjelölése s garancia nélkül forgalmazza a kereskedelem a vetőmagvakat. A heremagvak díjtalan tisztítását a kormány a tisztítási díjak alacsony voltára való hivatkozással nem engedélyezte. A Szakosztály ujabban a győzőnővénytermelők szervezését vette tervbe.

A Növénytermelési és Értékesítő Szakosztály elnöki tisztsége betöltve. Alelnökei: dr. *Páter* Béla és *Szász* Ferenc (pusztakamarás) előadója: *Török* Bálint.

A Heremagtisztító Osztály.

A háboru alatt és után az E. G. E. heremagtisztító osztálya különféle okok miatt tétlenségre volt kárhóztatva. 1922. jan. 1-től az egyesület Növénytermelési és Értékesítési Szakosztályának kezdeményezésére ismét megkezdte működését.

A heremagtisztító osztály a Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Áruaktárában van elhelyezve, közvetlenül a kolozsvári vasuti állomás mellett. A heremagtisztító osztály raktárát az Áruaktár kezeli. A raktárba vasuton vagy szekeren beküldendő magvakat átveszi a raktár kezelősege. A tisztítás feltételeit és költségeit az alábbi általános határozmányok és árjegyzék szabályozzák. Az alább közölt feltételek és árak csak az E. G. E. tagjaira vonatkoznak. Nem tagok és kereskedők lényegesen magasabb díjakat fizetnek.

Régen a magvizsgáló állomás díjtalanul vizsgálta és ólomzárta az E. G. E. heremagtisztító raktárába a gazdák által beküldött magvakat. Ma kérésünk dacára úgy a vizsgálatért, mint ólomzárásért, külön díjat számít fel a magvizsgáló állomás.

A heremagtisztítás feltételeit az alábbiakban közöljük. *Általános határozmányok:*

1. A tisztításra szánt mag a „Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Áruaktára, mint az Erdélyi Gazdasági Egylet heremagtisztító osztálya Cluj-Kolozsvár” címre adandó vasutra. Feladóként a tulajdonosnak kell szerepelnie.

2. A tisztítás a mag beküldésének sorrendje szerint történik.

3. Amennyiben a mag vasuton küldetik be a befuvarozásért a vasuti állomásról az Áruaktárba vagy vissza mázsánként 3— L. fizetendő.

4. A fél köteles a tisztítandó magot saját zsákjaiban beküldeni, melyet tisztítás után az áruaktártól visszkap.

5. A nem ólmozható aprószemű magot és hulladékokat a raktár a félnek visszaszolgáltatja az arankás polyvát nem.

6. Az Áruaktár a beküldött tisztítatlan, nyers magból ellenőrzés végett 1 kg. mintát vesz és lepecsételi az E. G. E. megbízottjával egyetemben. A minta az idény végéig megőrzetik.

7. Az E. G. E. tagjai a tisztítás tartama alatt és azon túl — a számla keltétől 30 napig — a magvakért külön közraktári díjat nem fizetnek.

8. Amennyiben a beküldő a beküldött magot a magvizsgáló állomással megvizsgáltatni és ólomzáróztatni kívánja, úgy ennek külön költségeit viselni tartozik.

9. A tisztítási költségek a mag elszállításá előtti kifizetendők.

10. Az E. G. E. tagjai részére, az alábbi költség kimutatás szerint, egy kg. nyersmag tisztítási díja 90 bani. Az első megkezdett 100 kg. mag 100 kg.-nak számít, azonfelül az elszámolás kg.-ként történik.

100 kg. heremag beraktározása mérlegeléssel	— — — — —	4— L.
100 kg. heremag tűz- és betörés elleni biztosítása	2800— L.	értékben
egy óra	— — — — —	9:80 „
100 kg. heremag kitérőlése mérlegeléssel stb. kezelése	— — — — —	3:20 „
100 kg. heremag fekbérré 4 hétre	— — — — —	3— „

100 kg. heremag leeresztése 14-es előrostán, fujtatón és kétszer az arankatisztító rostán — — — — — 70— „

Összesen: 90— L.

A heremagtisztító osztály rostáit az elmúlt évben kevés gazda vette igénybe, amennyiben mindössze 3110 kg. mag tisztított a tisztítási idény alatt. Remélhetőleg a mezőgazdasági viszonyok óhajtott konszolidációjával párhuzamosan egyre többen fogják a gazdák köréből igénybe venni a tisztító gépeket.

Szőlészeti, Borászati és Gyümölcsészeti Szakosztály.

Az 1921. évben alakult új szakosztály a lefolyt évben foglalkozott a direkttermő szőlőfajták terjesztésének ügyével. E kérdésben az E. G. hasábjain megszólaltatta a szakértőket és ennek kapcsán felhívta a termelők figyelmét a direkttermő szőlőfajták termelésével járó hátrányokra. Behatóan foglalkozott a szakosztály a borkivitel, borszállítás, boradó, bortörvény kérdésével. Ismételt és tüzetesen indokolt feliratok alapján sikerült a boradónak literenként 1 L-ről 75 banira való leszállítását kieszközölni. Az Erdélyben érvényben levő nyugateurópai színvonalon álló bortörvénynek a régi királyságra való kiterjesztése érdekében is felírt a szakosztály a kormányhoz. A földmin. min. szőlészeti és borászati ügyosztályának felkérésére javaslatot terjesztett a szakosztály a borvizsgáló szakértő bizottsági tagok kinevezése tárgyában a kormány elé.

A szőlő és gyümölcsfák kártevő rovarai ellen védő megbízható szerek hozzáférhetővé tétele érdekében a szakosztály javaslatára az egyesület megállapodást létesített a „Chinoin” Vegyipari gyár r.-t.-gal az általa készített növényvédelmi szereknek a Hann és Tsa műszaki és keresk. r.-t. útján való fogalmazása tárgyában. — A szőlő és gyümölcsfák csaknem minden kártevője ellen védő szer ma már kapható is a cégnél.

A gyümölcsfacsemeték és szőlőoltványok közvetítése tárgyában a nagyenyedi Ambrosi Fischer és Tsa céggel korábban kötött megállapodását az 1922. évben is fenntartotta és a cég termelvényeit a tagoknak ajánlotta.

Tekintettel az elharapodozott lopásokra a szakosztály javaslatára az egyesület felírt a kormányhoz a szőlő és gyümölcsfasztoroknak fegyverrel való ellátása tárgyában. Ugyancsak felírt a hasznos madarak védelme érdekében is a kormányhoz.

A szakosztály elnöke: *Szász* István e. alelnök, alelnökei: *Schöppner* Sámuel (Sövényfalva) és dr. *Eöry* István (Kolozsvár) előadója: *Török* Bálint.

A Cukorrépatermelői Szakosztály.

A Cukorrépatermelői Szakosztály, mint a Termelők Szövetsége folytatta működését az 1922. évben. A lefolyt évben mindenekelőtt megállapodást létesített a barcasági szász termelők szövetségével a szolidáris és egységes érdekvédelem tárgyában. Revízió alá vette a cukorrépa termelői szerződést és azon a gazdák javára több módosítást eszközölt a Marosvásárhely és Vidéke Cukorgyár R. T.-gal egyetértőleg. Akciót indított a cukorrépatermelők terület igényének a földreform rendén való kielégíthetése érdekében. Illetékes fórumok

előtt interveniált a cukorrépa nyílt pályán való rakodásának engedélyezése tárgyában, amely intervenció csak részben vezetett eredményre, amennyiben a CFR. igazgatósága csak a mellékvonalokon engedélyezte a nyílt pályán való rakodást, a Nagyvárad—bukaresti vonalon nem. Az őszi abnormális időjárás következtében 100—200 vagon cukorrépa s földben maradt. Az ilyenformán vis major következtében földben maradt cukorrépa szegélytási célokra való felhasználásának engedélyezését a szakosztály kieszközölte tagjai számára.

Az 1922. évi cukorrépa árat illetően a szakosztály vezetősége a legjobb akarat mellett sem tudott megállapodásra jutni a marosvásárhelyi cukorgyárral, amely körülmény nem a szakosztály vezetőségén múlott. A szakosztály vezetősége a gyár által fizetett árat — előre látva a horribilis cukor áremelkedéseket, — keveselte és elégtelennek tartotta. A szakosztály elégedetlenségének ismételt is kifejezést adott. Dacára ennek, a kormány képviselőinek felhívására a szakosztály elhatározta, hogy a cukorrépa termelés érdekében az 1923. évben erőteljes propagandát fog kifejteni, amelynek kapcsán a cukorrépával bevetett terület 30—50%-os emelkedésére számít a szakosztály. A vetés terület és a termelés színvonalának emelése érdekében a szakosztály a cukorgyárak és a földművelésügyi reszortnak az adományából magyar és román nyelvű a cukorrépa termelésről szóló füzeteket osztott ki, továbbá előadások és a szak- és napisajtó útján buzdította a termelőket a cukorrépa-termelés felkarolására. Tagjait szaktanácsokkal ellátta és panaszai orvoslása érdekében az illetékes helyeken eljárta. Az 1923. évi termelés sikerének érdekében szükségesnek vélt lépéseket megtette.

A szakosztály a jövőben is lelken fogja viselni tagjainak és a cukorrépa-termelés fejlesztésének érdekeit. Az eddiginél is fokozottabb tevékenységet óhajt kifejteni a termelők szervezése, érdekeik védelme és a termelés felkarolása terén.

A szakosztály elnöke: *Lázár Simon* (Torda), alelnökei és gróf *Toldalagi László* (Marosgombás) és *Szilágyi Jenő* (Székelykocsárd), előadója: *Török Bálint*.

A gép- és vetőmagosztály.

Örömmel állapíthatjuk meg, hogy az egyesületünk géposztálya gyanánt működő *Hann* és *tsa* műszaki és kereskedelmi részvénytársaságot a gazdaközönség a legmelegebb támogatásban részesítette. A géposztály az 1922. évben erőteljes lendülettel fejlődött. További fejlődésének legjobb biztosítéka a gazdaközönség szükségleteinek jó minőségben, szolid árat mellett való ellátása. Szolid üzleti elveinek tudhatók be az eddig elért szép eredmények, amelyek méltóvá teszik a céget, a gazdaközönség további fokozott támogatására.

Az 1922. évben a géposztály mellett vetőmagosztály is állított fel. Az 1922. év tavaszán már ellátta a cég a tagok vetemény- és takarmánymag szükségletét. A kezdet nehézségeinek áthidalása után reméljük, hogy a gabonamagvak értékesítésére is áttérhetünk.

A gép és vetőmagosztály üzlethelyisége Kolozsvárt, Deák Ferenc-utca 11 szám alatt

van. Raktárhelyiségei: Deák Ferenc-utca 10., Heltai utca 3 és Atilla-utca 10 szám alatt vannak. A géposztályban kaphatók, vagy annak útján beszerezhető az összes mezőgazdasági, méhészeti, kertészeti, erdészeti, pince-, tej stb. gazdasági gépek, eszközök, anyagok, malom berendezések, műszaki cikkek, gépszijak stb.

A gép- és vetőmagosztály mint önálló részvénytársaság működik. Ügyvezető igazgatója *Hann Frigyes*. Az E. G. E. részéről a géposztály igazgatóságába delegáltak: dr. gr. *Bethlen György* és *Szász István* alelnökök, valamint *Török Bálint* titkár.

Irodalmi és Könyvkiadó Vállalati Szakosztály.

Az 1922. évben az egyesület Irodalmi Szakosztály Könyvkiadó Vállalatának és Lapfelügyelő Bizottságának tervbe vett egyesítése Irodalmi és Könyvkiadó Vállalati Szakosztály címen megtörtént. Az eként egyesített szakosztály meg is kezdte működését. Tervbe vette a Szakosztály egy újabb, a juhtenyésztés kérdését felölelő füzetnek kiadását, amelynek megírására dr. *Szentkirályi Ákos* ny. gazd. ak. igazgató kéretett fel.

Az egyesület kiadásában eddig a következő füzetek jelentek meg:

Az „Erdélyi Gazdasági Egylet” könyvkiadóvállalatában megjelent füzetek jegyzéke és ára:

1. Réti János. A trágyáról, a trágyázásról és a trágyakezelésről szükséges tudnivalók ————— 5.—
2. Gáspár József. A kaszálók és legelők ápolása ————— 5.—
3. Virág Elek. A gazda, mint sertés-hizláló ————— 5.—
4. Tormay Béla. A borjúk fölneveléséről ————— 5.—
- *5. Herényi Gothárd Sándor. A takarmányrépa ————— 5.—
6. Hauer Géza. A fejőstehénről — 5.—
7. Hensch Árpád. A szántás-vetésről 5.—
8. Jakab László. Útmutató az állati ragadós betegségek elleni védekezésben ————— 10.—
9. Domokos Kálmán. Az építő gazda 5.—
10. Ruisz Gyula. A kukorica miveltés. 5.—
- *11. Dr. Páter Béla. A házi állatok fontosabb élősködői ————— 5.—
- *12. Ritter Gusztáv. A házi kert — 5.—
- *13. Gáspár József. Baromfitenyésztés 5.—
- *14. Cserháti Sándor. A csalamádé termesztése, bevermelése és etetése 5.—
15. Czajlik István. Csikónevelés — 5.—
16. K. Vörös Sándor. A dohányterm. 5.—
17. Ásványi Lajos. A vörös lóher termesztéséről ————— 5.—
- *18. Ritter Gusztáv. Gyümölcsértékesít. 5.—
19. Herényi Gothárd Sándor. A nyers takarmányok eltevése, különös tekintettel a zombolyai kazalra — 5.—
20. K. Vörös Sándor. A gazdaságok berendezéséről ————— 5.—
21. Marx Ferenc. A kosárlúzt termel. 5.—
22. Kovácsy Béla. Házi állataink takarmányozása ————— 10.—
23. Grassell Miklós. A len- és kender termeléséről és áztatásáról — 5.—
- *24. L'Huillier István. Konyhakerti magvak termelése ————— 5.—

- *25. Réti János. A komlótermelésről 5.—
26. Gáspár József. A méhtenyésztésről 5.—
- *27. Dr. Páter Béla. A gabonafélék, a burgonya és a szőlő legfontosabb gombabetegségei ————— 5.—
28. Nemes István. Talajjavítás lecsapolással ————— 5.—
- *29. Réti János. A legjobb takarmányfűvekről ————— 5.—
30. Nemes István. Az öntözés — 5.—
- *31. Jakab László. Hasznos tudnivalók az állati szülészet köréből — 5.—
- *32. Szűcs Mihály. A jégkár ellen való biztosítás és a károk becslése — 5.—
- *33. K. Vörös Sándor. Gazda számvitele 5.—
- *34. Dr. Páter Béla. A haltenyésztésről 5.—
- *35. Dr. Páter Béla. A vetőmag eltarításáról és a magtárban kárt tevő állatokról ————— 5.—
36. Jakab László: „Útmutató háziállataink egészségének gondozására” ————— 10.—
- *37. Dr. Rodiczky Jenő. Magyar olajnövények ————— 5.—
38. Cserháti Sándor. A gyomok kártékonyasága és az ellenük való védekezés ————— 5.—
- *39. Papp Gergely. A szocialismusról 5.—
- *40. Heigel Lipót. Az állami egyenes adók és a községi adópótlékokról 5.—
- *41. Heigel Lipót. A fogyasztási adókról, jövedékek és illetékekről — 5.—
- *42. Rázsó Imre. A legfontosabb szűcs takarmánynövények termesztése 5.—
43. Ikafele. Szőlőművelésről — 1.—
- *44. Ross Nándor. A tenyészkancákról, különös tekintettel a meddség okaira és azok elhárítására — 5.—
45. Hadviger Albert. Tanácsadó fiatal gazdák számára ————— 5.—
46. L'Huillier István. A káposztafélék termesztése a szántóföldön — 5.—
47. Dr. Baintner Ferenc. A mezőgazd. szeszgyárak jövedelmezősége, berendezése, üzeme, gyümölcs-palinka főzés ————— 5.—
- *48. Dr. Varga Kálmán. Cukorrépa termesztés ————— 5.—
49. Dr. Csérer Lajos. Magyar komló termesztés ————— 5.—
50. Cserháti Sándor. A gabonafélék termesztése ————— 5.—
51. Dr. Páter Béla. A gyógynövények termesztése ————— 5.—
- *52. Dr. Barna Balázs. A kenyéradó növények, fontosabb ellenségei és betegségei ————— 5.—
53. Dr. Barna Balázs. A gyümölcsfák ellenségei és betegségei — 10.—
54. Dr. Páter Béla. Rövid útmutatás a vadon termő gyógynövények gyűjtésére ————— 10.—
55. Jászberényi András és Szász Ferenc. Tejgazdaság. Tejtermelés, tejkezelés. 20 képpel ————— 10.—
56. Csérer Lajos dr. Kalauz a falusi gazdasági társadalomtudományban. Képekkel ————— 10.—
57. Szász Ferenc. Tejgazdaság. Sajt-készítés. 16 képpel. ————— 15.—
58. Jászberényi András. Tejgazdaság. Vajkészítés 17 képpel ————— 15.—

59. Csérer Gyula. Az utak és terek fásítása 14 képpel — — — — 10—

Megrendelés és pénz Az Erdélyi Gazdasági Egylet Titkári Hivatala, Kolozsvár, Attila-utca 10. cím alatt küldendő. Utánvételt nem küld füzeteket az egyesület.

* A csillaggal jelölt füzetek elfogytak, már nincsenek raktáron.

¶ Az egyesület a kiadásában megjelent füzetek árából 5 példányban való megrendelés esetén 25%, 10 példányban vagy ennél nagyobb számban való megrendelés esetén 50% engedményt nyújt a fenti árból.

A szakosztály elnöke dr. Szentkirályi Ákos, alelnökei Jakab László (†) előadója Török Bálint.

„Az Erdélyi Gazda.”

Az „Erdélyi Gazda” az 1922 évben 53 évfolyamába lépett. Hetenként 4—14 oldal terjedelemben jelent meg. Önálló, eredeti cikkeket közölt az állattenyésztés, állategészségügy, gyógyászat, értékesítés, takarmányozás, növénytermelés, műtrágyázás, kertészet, szőlőművelés, borgazdaság, földbirtokpolitika, gazdátársadalmi, szövetkezeti élet stb. köréből. A törvények, rendeletek, kül- és belföldi események stb. felől állandóan tájékoztatta a gazdaközönseget.

E helyen elismeréssel és köszönettel kell megemlékeznünk az „Erdélyi Gazda” önzetlen munkatársairól akik értékes szakközleményekkel, tudósításaikkal stb. voltak szívesek részt venni az egyesület közérdekű munkásságában. Névszerint: Gál Elek, dr. Barna Balázs, Raphael Oszkár, dr. Nagy Endre, dr. Eöry István, P. Nagy Sándor, Klein Albert, ifj. Szász István, dr. Szentkirályi Ákos, Hegyi Dezső, Balla György, Schöppner Sámuel, Beke László, Szopos András, Réthy László, dr. Fosztó Béla, dr. gr. Bethlen György, dr. Konopi Kálmán, ifj. Szász Ferenc, Gy. Rosenberger Sándor, Szász Ferenc (pusztakamarási), S. Kovács István, Mikó László, dr. Péter Béla, dr. Szörnyű Béla, br. Bánffy Ferenc, Zs. Márton Sándor, Kánitz László, dr. Kovács József, Kovács Jenő, dr. Csérer Lajos, Lörintczy Árpád, gr. Toldalagi László, Molitorisz Ákos, Kubik Ferenc, Vitályos György, Ferencz Kálmán, Szabó Dávid, Tóth István, Miskolczi Kálmán, ifj. Goró Ferenc, Dániel Elemér, Voith Manó, Kovács Béla, Laurentzi András, Friedmann Mór, gr. Bethlen Bálint, Csanósi József, Roth Márton, Gidófalvy István, Thaly Ödön, Zestán Péter, Mészáros István, Tanka Béla, Farkas Árpád.

Az Erdélyi Gazdát az E. G. E. tagjai tagsági illetmény gyanánt kapták. Megkapták a tagokon, számos előfizetón és a lap tudósítói karán kívül az összes Hangya fogy. és érték. szövetkezetek, a társ és rokonegyesületek, számos gazdakör, hitel, tej stb. szövetkezet, olvasókör, kaszinó, stb. Erdély gazdátársadalmának már nélkülözhetetlen szellemi kapcsává vált az Erdélyi Gazda azon 53 éven át, amely alatt a gazdák érdekeinek szószólója, pártolója és vezetője volt. Az E. G. napról-napra erősödik és terjed.

A „Hangya.”

A „Hangya” című hetilap az Erdélyi Gazda melléklete gyanánt jelent meg 2—6 oldal terjedelemben, dr. Szent-Iványi Árpádnak, a „Hangya” központ tisztviselőjének, a szövetkezeti élet lelkes és tántoríthatatlan hívé-

nek kiváló szerkesztésében. A Hangya egész éven át állandóan és behatóan foglalkozott a kül- és belföldi szövetkezeti élet fontosabb eseményeivel és tájékoztatta olvasóit a szövetkezeteket érdeklő törvények, rendeletek, árak stb. felől. Tartalmas cikkeiben jelölte meg a szövetkezeti élet fejlődésének irányait. A Hangyát, mint az E. G. mellékletét a gazdaközönség meleg érdeklődéssel és szeretettel olvasta egész éven át.

A „Méhészeti Közlöny.”

Az Erdélyrészi Méhész Egyesület anyagi viszonyai miatt az egyesület hivatalos lapját, a „Méhészeti Közlönyt” redukált terjedelemben, az E. G. E.-tel történt megállapodás alapján, az E. G. melléklete gyanánt adta ki havonta egyszer Török Bálint titkárnak, mint az E. M. E. főtitkárnak szerkesztésében.

„Közgazdasági Sajtótudósító.”

E címen, kézirat gyanánt, egy agrár sajtótudósítót adott ki az egyesület, mely az E. G. E. kiadásában a harmadik, titkár szerkesztésében kilencedik évfolyamába lépett. E tudósító révén a napi sajtót állandóan tájékoztatta egyesületünk a közérdekű mezőgazdasági vonatkozású események, intézkedések felől, abból a célból, hogy a gazdaközönség a napi sajtó útján gyorsan és megbízható hírekkel legyen ellátható.

A „Hangya” Szövetkezetek Központja, mint Termelő, Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezet.

A „Hangya” Szövetkezetek Központja, mint Termelő, Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezet élete forduló ponthoz jutott, amennyiben alapszabályai jóváhagyattak. Önálló szövetkezeti központnak ismertetett el. Új szövetkezetek alakítása engedélyeztetett. A szövetkezeti központ kötelekébe tartozó vidéki „Hangya” szövetkezetek száma meghaladja ma az ötszázat.

A központ az áruellátáson kívül a kötelekébe tartozó szövetkezetek ügymenete felett állandó felügyeletet és ellenőrzést gyakorolt. Tanácsokat adott, indokolt esetekben segélyeket nyújtott a hozzáforduló szövetkezeteknek. A „Hangya” központ igazgatóságának elnöki tisztsége Lészai Ferencnek, egyesületünk volt alelnökének elhunytá folytán betöltetlen; alelnöke: dr. Garda Kálmán, egyesületünk ig.-vál. tagja; vezérigazgatója: Rohay László. A központ székhelye: Nagyenyed.

A Gazdasági és Hitelszövetkezetek Szövetsége.

A kapcsoló területeken működő hitelszövetkezetek eddig az O. K. H. kötelekébe tartoztak, az elmúlt évben azonban a változott viszonyok követelményeinek megfelelően a volt budapesti központjuktól elválva, külön önálló központot létesítettek a maguk számára Gazdasági és Hitelszövetkezetek Szövetsége címen Kolozsvár székhellyel.

A kapcsoló területen mintegy 700 az O. K. H. kötelekébe tartozott szövetkezet működik, amelyek 150 000 tagot számlálnak. Ezek mindenike rendszerint családís s így hozzátartozóikkal együtt mintegy millió lélekről szólhatunk. Bár a háború következményei ezen intézményeket sem kímélték meg, saját tőkék eléri a 10 millió leit. Kihelyezéseik kb. 26 millióra rugnak, amely összegnek a gazdasági

életből való kivonása szinte katasztrófális lenne. Tagjai részéről mintegy 35 millió takarékbetétet kezel. A hitelszövetkezetek iránti bizalom a népnek máskor a ládafiában őrzött a gazdasági életre holt tömeget jelentő leieit napvilágra hozta és hozza. A földművelő nép igaz barátjainak tekinti a falusi hitelszövetkezeteket, mert ezek útján tudják csak megvédeni magukat az uzsorások karmaitól.

A régi közismert önzetlen alapon működő új központ elnöke báró Jósika Gábor egyesületünk elnöke. Vezérigazgatója: Valkó Gyula. A központ hivatalos helyisége: Kolozsvár Schütz János-u. 3. sz.

A Gazdák Biztosító Intézete R.-T.

A kormány rendelete értelmében az özszes biztosító intézetek, amelyeknek anyaintézete külföldön volt, működésüket 1921 nov. 27-ke után csak az esetben folytathatták, ha Romániában önálló intézetté alakultak, vagy valamely román biztosító intézettel fuzionáltak. A Gazdák Biztosító szövetkezetek sem lehetett kivétel ezen intézkedés alól, ezért itteni ügyleteinek tovább folytatása céljából 1921 augusztus hó 9-én Gazdák Biztosító Intézete R.-T. címen tudvalevőleg önálló intézetté alakult, részvénytársasági alapon. 4,000,000 lei alaptőkével, Kolozsvár, ideiglenesen Arad székhellyel.

Mint a G. B. Sz., úgy a G. B. I. R. T. is kizárólag a gazdák alapítása. Az új intézet átvette a szövetkezet aktíváit, a régi vezérképviselőket Kolozsvár, Arad, Temesvár, Brassó, Nagyvárad, Marosvásárhely, Déva és Nagyenyed székhelyekkel. Az új intézet működését a régi altruisztikus szellemben, kartelen kívüli folytatja tovább a gazdaközönség érdekeinek védelmére.

Az új intézet a gazdátársadalom minden rétegének a legmelegebb támogatását érdemli ki, annál is inkább, mert a G. B. I. R.-T.-nél való biztosítással magunkat támogatjuk, erősítjük.

A G. B. I. R.-T. igazgatóságában és felügyelőbizottságában az E. G. E. is képviselve van. Az intézet a legszebb reményekre jogosító kilátásokkal kezdte meg működését és a gazdaközönség támogatásán mulik, hogy a régi anyaintézetéhez hasonló arányokban fejlődhessen a köz javára. Az intézet vezérigazgatója: Samarjai Leölkes Béla.

A Kölcsönös Állatbiztosító Társaság, mint Szövetkezet.

A szövetkezeti intézmények közül az állatbiztosító volt az egyetlen, amelyet nem lehetett a kapcsoló területeken továbbra is egy központi szervezetbe tömörítve fenntartani. Sajnos ezek megfelelő anyagi erők hiányában kénytelenek egymásután mind felszámolni és ezzel az állatbiztosítás a kapcsoló területekre nézve megszűntnek mondható egyelőre. — Tudomásunk szerint — a kapcsoló területeken egy biztosító intézet sem foglalkozik még ma sem ezen üzletággal, főként azért, mert az állatorvos hiány, gyógyszerek behozatali tilalma és az állategészségügyi intézkedések az orvos hiány miatt lazán való kezelése az állatbiztosítási üzletágot igen kockázatosná és ezért drágává is teszik. Egyesületünkeek állandó gondját képezte az állatbiztosítás ügyének kedvező megoldása, ezért megkeresést intézett a Gazdák Biztosító Intézete R. T.-hez az állatbiztosítási

üzletág (bevezetése érdekében. Ennek nyomán az intézet meg is tette az üzletág bevezetése ügyében a kezdeményező lépéseket és a gazdaközönség megértő támogatása esetén hisszük, hogy az intézetnek a köz javára irányuló törekvése meg is fogja hozni a kívánt eredményt.

A tejszövetkezetek.

A tejszövetkezetek főleg Marostordában és a Székelyföldön működnek nagyobb számban. Kívánatos volna, ha úgy a tej mint egyéb szövetkezetek, amelyeknek — számuk korlátolt volta miatt — önálló központjuk ezideig nincsen, összpontosulnának egyrészt termelvényeik jobb értékesíthetése, másrészt pedig könyvelésüknek egységesen való vezetése és ellenőrzése, szükségleteiknek közösen olcsóbb áron való beszerzése céljából. Ma is még csak óhajként szólhatunk erről, reméljük, hogy egyesületünk fejlődése rendjén tisztviselői létszámának emelése esetén e kérdéssel is behatóan fog foglalkozhatni.

A Szociális Munkásbiztosító Pénztár és a gazdák.

A néhai kormányzótanács a Kerületi Munkásbiztosító Pénztár ügykörét tudvalevőleg a mezőgazdasági munkásokra és alkalmazottakra is kiterjesztette. E körülmény igen súlyos anyagi terhet ró a gazdaközönségre, rendkívüli mértékben megszorítja az irodai munkákat. A gazda által hozott áldozatokkal szemben a pénztár megfelelő ellenszolgáltatást nem nyújt, a vidéken megfelelő számú orvos nincs. Végeredményben a magas biztosítási díj dacára, a gazdának beteg alkalmazottait saját költségén kell gyógyíttatnia. E kötelezettsége a cselédtörvény révén kétszeres.

Az igazgató-választmány a sérelmek orvoslása céljából az ügyet jogi, gazdasági és szociális szempontból alapos tanulmány tárgyává tette. A kérdésnek kizárólag a gazdákat érdeklő részében az egylet önállóan, a kereskedelmi és ipari érdekeltségeket is érintő kérdésben az illetékes érdekképviseleti szervekkel egyértelműleg jár el. Addig is míg a sérelmek feltárásának az eredménye érezhető volna, az E. G. útján tájékoztatta az egyesület a gazdaközönseget teendő felől.

Adóügyek.

Az adóügyekben egyesületünk a Titulescu féle adótörvény végrehajtásával kapcsolatosan tett lépéseiben rámutatott annak lehetetlen voltára a mezőgazdák szempontjából. Ugy a gazdaközönség mint az egész társadalom akció folytán a Titulescu féle javaslatok hatályon kívül helyeztek és az új kormányval most új adójavaslatok kerültek tárgyalás alá, amelyeknek életbeléptetése az 1922 évben még nem történt meg.

A mezőgazdasági vámpolitika.

Romániának a háború utáni vámpolitikája az ipar érdekeinek védelmét szolgálta a mezőgazdasági érdekek mellőzésével. Míg a későn felszabadított állatkivitel tetemes kiviteli díjakkal terheltetett meg, a gabonaneműek kivitelét az állam bizonyos tekintetben monopolizálta. A mezőgazdasági gépek behozatali vámjá aránytalanul magas összegekben állapított meg. A mezőgazdaság így anyagi teherbíró képességét meghaladó mértékben volt kénytelen áldozatokat hozni az amúgy is rossz gazdasági esztendőben.

A viszonyok tarthatatlanságára az egyesület ismételtelen is rámutatott a kormányhoz intézett felirataiban.

Az országos vásárok jegyzéke.

Az új imperium óta az országos vásárok megtartásának idejében lényeges változások történtek. A gazdaközönség tájékoztatása céljából az egyesület összeállította a vásárok hiteles jegyzékét és azt az Erdélyi Gazdák zsebnaptárában közre adta.

A Gazdatisztek földigénylése.

A földreform törvény 99. §. alapján az okleveles és gyakorlati gazdák, gazdatisztek, bérlők 50 kat. hold földre tarthatnak igényt. Ezen igényük érvényesítésében az egyesület támogatta az érdekelteket, amenyiben úgy a földigénylés iránti kérések szerkesztésében mint azok beadásában és elintézésében szorgalmazásában segítségükre volt és lesz a jövőben is.

Állasközvetítések.

A földreform kapcsán számos nagycsaládu gazdatiszt, ispán, stb. gazdasági alkalmazott maradt állás nélkül. Az ig.-választmány elhatározta, hogy az állást keresők és betöltendő állások nyilvántartásával segítségére lesz az alkalmazottaknak az állások közvetítése révén.

Képviseletések.

Képviseletet magát egyesületünk: a Gazdák Biztosító Intézete R. T. igazgatóságába: Szász István, alelnök, felügyelő bizottságában: Török Bálint titkár által, a Gazdasági és Hitelszövetkezetek Szövetségének igazgatóságába: br. Jósika Gábor elnök, dr. gr. Bethlen György alelnök, felügyelő bizottságában: Török Bálint titkár útján, a Szolnok Doboka, Udvarhely és Arad vármegyei Gazdasági Egyesületek által rendezett bikakiállításokon: gr. Bethlen Béla, Gidófalvy István, Ugron Zoltán és titkár útján, az Élőmarha Import Export Syndikátusban, a kolozsvári villamosmű kibővítése tárgyában kiküldött bizottságban, a Kolozsvár városi közelelvám-ügyi és lakásépítő bizottságokban titkár által, a Hangya központ közgyűlésén, a Hann és Tsa. műszaki s kereskedelmi R. T. igazgatóságába dr. gr. Bethlen György, Szász István alelnökök és Török Bálint titkár, felügyelő bizottságában Pusztay Kálmán által.

Vélemények, szaktanácsok stb.

Véleményt és szaktanácsokat adott az egyesület hatóságoknak, társ és rokon egyesületeknek, intézményeknek és magánosoknak: választmányi, elnöki és titkári uton növénytermelési, állattenyésztési, üzemi, cukorrépa-termelési, értékesítési, takarmányozási, kertészeti, szőlészeti, borászati, műtrágyázási, birtokpolitikai, szövetkezeti vámtügyi tőzsde stb. stb. kérdésekben. Bizonyítványokat állított ki a tagok kérésére különböző ügyekben. Számos esetben járt el az egyesület a tagok magautógyeikben is az illetékes hatóságoknál, állami titkárságoknál, mezőgazdasági intézmények, vegyakisérleti, megvizsgáló állomásoknál stb.

A társ és rokon egyesületekkel és intézményekkel fennálló viszonyunk.

Állandó összeköttetést tartott fenn egyesületünk a kapcsolatos területek összes társ és rokon egyesületeivel, intézményeivel és az ökirályságheli Országos Román Gazdasági Egyesülettel,

a vármegyei gazdasági egyesületekkel, földmivesszövetségekkel, az Erdélyrészi Mész Egyesülettel a Munkaadók Szövetségével, a Gyár- iparosok Szövetségével, a mész és gazdakörökkel, hitel, fogyasztási, értékesítő, stb. szövetkezetekkel, igyekezett azokat támogatni és velök egyetértőleg a köz javára harmonikusan működni.

Az egyesület belélete.

Az egyesület beléletét illetőleg van szerencsénk jelenteni, miszerint az 1922 évben az egyesület tartott egy rendes közgyűlést és négy igazgató-választmányi ülést és pedig a közgyűlést április 9-én, az igazgató-választmányi üléseket március 18-án, április 9-én, július 24-én, és november 6-án. Üléseket tartottak ezenkívül: január 31-én, a munkásbiztosítás ügyében kiküldött bizottság március 2-én, február 7-én, május 11-én, és december 28-án, a Cukorrépa Termelői Szakosztály; március 20-án, a számvizsgáló bizottság; április 9-én, az Állattenyésztési és Kiállítási szakosztály; május 26-án, az Állattenyésztési és forgalmi szakosztály, június 14-én, az Irodalmi szakosztály.

Az igazgató-választmány 189 ügyben hozott határozatot; a titkári hivatal 1969 ügydarabot iktatott és látott el; a pénztári hivatal ügyforgalma szintén meghaladta az 1500 tételt.

Az egylet anyagi ügyei.

Egyesületünk anyagi viszonyairól a zárszámadások nyújtanak részletes tájékoztatást. Az egyesület jövedelmét képezték a lefolyt évben az alap és forgótőke kamatokon kívül a géposztálytól, közvetítésekben az Erdélyi Gazda előfizetési és hirdetési díjakból, a Gazdák Biztosító Intézete r. t. képviseletéből stb. befolyt összegek.

A számvizsgáló-bizottság jelentése.

Mélyentisztelt Igazgató-Választmány!

Alolírtak az Erdélyi Gazdasági Egylet 1922. évi zárszámadásainak megvizsgálására kiküldetvén, ezen tisztünkben eljárunk a számadásokat f. évi március hó 7-én megvizsgáltuk. Van szerencsénk erről jelentésünket a következőkben megtenni.

A pénztári napló bevételi és kiadási tételeit a szabályszerűen kiállított utalványok, nyugták, számlák, ellennyugták s egyéb okmányokkal összehasonlítottuk és azokat helyeseknek találtuk, megvizsgáltuk a főkönyv-, segéd- és számlakönyvek rovatait és tételeit és itt is mindent a legnagyobb rendben találtunk.

Javasoljuk, hogy az egyesület tulajdonát képező következő értékpapírok;

- 1 drb. „Patria“ Irodalmi és Nyomdai vállalati részvény,
- 1 drb. Magyarigeni Tkptr. r. t. részvény
- 1 drb. Segesvári komlószövetkezeti részjegy,
- 2 drb. Transylvania konzervgyári részvény,
- 1 drb. Magyar Mezőgazdák Szöv. üzletrész,
- 2 drb. Országos Központi Hitelszövetkezeti alapítványi üzletrész kezelésük nehézkes volta miatt legmagasabb napi áron adassanak el.
- 10. drb. Első Kolozsvári Közp. Tejcarnok Szöv. üzletrész és
- 35 drb. Állatkiállítási szakosztályi részjegy pedig a vagyoneletről mint értéktelenek töröltessenek.

Ajánljuk, hogy a pénztárnok urnak a felmentvény megadassék.

Kolozsvár, 1923. március hó 6.

Br. Mannsberg Sándor sk. Berényi György sk. számvizsgáló biz. elnök. számvizsgáló biz. tag.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet 1922. évi pénztárforgalmi kimutatása.

BEVÉTEL

KIADÁS

Tétel	L.	b.	L.	b.	Tétel	L.	b.	L.	b.
a) <i>Tagdíj számlán:</i>					a) <i>Ingatlan számlán:</i>				
1. r. tagdíj. és alap. tagdíj kamat	42.485	—			1. adók, fentartás			20.561	30
2. alapító tagdíj	13.900	—	56.385	—	b) <i>E. G. E. alkalmazottai:</i>				
b) <i>Ingatlan számlán:</i>			10.711	33	2. fizetése	53.500	—		
c) <i>Irodák számlán:</i>			278	40	3. tiszteletdíjak	3.400	—	56.900	—
d) <i>„Erdélyi Gazda“ és mellékletei számlán:</i>					c) <i>Irodák számlán:</i>				
3. Előfizetés	131.022	93			4. fűtés	5.200	—		
4. hirdetés	32.443	60			5. világítás	224	39		
5. „Méhészeti Közlöny“ előállításáért	5.000	—	168.466	53	6. irodai szükséglet, posta, telefon	24.044	08	29.468	47
e) <i>Rendkívüliek számlán:</i>			11.730	65	d) <i>Erdélyi Gazda és mellékletei:</i>				
f) <i>Vegyesek számlán:</i>			347	25	7. írói t. díj	1.099	50		
6. g) <i>Szakosztályok számlán:</i>					8. hirdetésszerzés	4.896	01		
7. birtokpolitikai	2.918	50			9. nyomás, papír, szétküldés	159.576	65	165.572	16
8. könyvkiadói vállalat	1.650	—			e) <i>Rendkívüliek, számlán:</i>			19.840	—
9. lótenyésztési szakoszt. alap	11.010	—			f) <i>Vegyesek számlán:</i>			2.673	47
lótenyésztési szakoszt. ügyvitel	419	—	15.997	50	g) <i>Szakosztályok számlán:</i>				
h) <i>Géposztály számlán:</i>			450.000	—	10. birtokpolitikai	14.885	—		
i) <i>Előleg számlán:</i>			2.000	—	11. könyvkiadó vállalat	123	55		
j) <i>Fszámra és bet. utáni kamat stb.</i>			54	34	12. lótenyésztési sz. o. alap	10	—		
k) <i>„Gazdák Biztosító Intézete“ szlán:</i>			4.100	—	13. lótenyésztési sz. o. ügyvitel	560	05	15.578	60
l) <i>Állatkiáll., tenyészt. sz. o. szlán:</i>			600	—	h) <i>Géposztály számlán:</i>			350.000	—
			720.671	—	i) <i>Előleg számlán:</i>			6.000	—
					j) <i>Leltár számlán:</i>			795	—
					k) <i>Folyószámla, kamat adó stb.</i>			23.600	93
					l) <i>Gazdák Bizt. Intézete szlán:</i>			287	—
					m) <i>Állatkiáll., tenyészt. sz. o. szlán:</i>			325	—
								691.280	18
								29.390	82
								720.671	—

Török Bálint s. k.
titkár.

BCU Cluj / University Library Cluj

Br. Jósika Gábor s. k.
e. elnök.Dr. Szentkirályi Ákos s. k.
átmenetileg a pénztárnoki teendők ellátására
felkért lgazg. választm. tag.

Átvizsgáltuk és rendben levőnek találtuk.

Kolozsvár, 1922. március 6-án.

Br. Mannsberg Sándor s. k.

Berényi György s. k.

a számadás vizsgálóbizottság tagjai.

BEVÉTEL

Az Erdélyi Gazdasági Egylet 1922. évi költségelőirányzata.

KIADÁS

	L.	b.		L.	b.
<i>Tagdíjak:</i>			<i>Fizetések</i>	90000	—
Rendes tagdíj	50000	—	Tiszteletdíjak	4000	—
Alapítványi kamat	10000	—	Ingatlan	10000	—
<i>Ingatlan:</i>			Erdélyi Gazda előállítási költsége	170000	—
Székház és kertiház lakbér	10000	—	<i>Vegyes:</i>		
<i>Erdélyi Gazda:</i>			Posta, telefon, papírok, irószerek, nyomtatványok	35000	—
Előfizetők	130000	—	Fűtés, világítás, adók	20000	—
Hirdetések	50000	—	Kölcsön kamat és amortizáció	85000	—
<i>Szakosztályok:</i>			Előre nem látható, rendkívüli kiadásokra	20000	—
Irodalmi sz. o.	1000	—	Utazásokra, szakosztályok költségeire	30000	—
Lótenyésztési sz. o.	1000	—			
Cukorréptermelési sz. o.	50000	—			
Növénytermelési sz. o.	1000	—			
Birtokpolitikai sz. o.	1000	—			
Géposztály	150000	—			
<i>Különfélék, rendkívüliek:</i>					
Közvetítés, kamat, adományok stb.	10000	—			
	464000	—		464000	—

Kolozsvár, 1923. március hó 15-én.

Dr. Szentkirályi Ákos s. k.
átmenetileg a pénztárnoki teendők
ellátására felkért lg. vál. tag.Báró Jósika Gábor s. k.
elnök.Török Bálint s. k.
titkár.

VAGYON

Erdélyi Gazdasági Egylet 1922. évi mérleg-számlája.

TEHER

Fők.-vi oldal		L.	b.	L.	b.	Fők.-vi oldal		L.	b.	L.	b.
	a) <i>Pénzkészlet:</i>						a) <i>Folyósámla egyenleg</i>	137.020	—		
	Készpénz	11.266	40				b) <i>Kölcsöntörlesztés alap</i>	226.636	17		
19	Betétkönyvben	1.128	34				c) <i>Erdélyi Gazda alap</i>	56.287	63		
19	Postatakarékpénztárban	240	13				d) <i>Könyvkiadó vállalat</i>	6.896	02		
	Telefonbiztosíték	25	—	12.659	87		e) <i>Lótenyésztési sz. o. alap</i>	14.252	80		
	b) <i>Értékpapírok:</i>						f) <i>Kölcsönzámlán</i>	66.905	83		
33	71.000.— K n. é. I. kib. 6% hadikölcsön						g) <i>Gazdatiszti Egylet</i>	1.111	30		
	200.000.— K n. é. III. kib. 6% hadikölcsön	131.384	50				h) <i>Erd. magy. szarvasm. teny. egyl.</i>	1.128	34		
	1 drb „Patria“ irodalmi részvény	100	—				i) <i>Szövetkezetek közp. hitelint.</i>	246	04		
	1 „Magy. Mezőgazd. sz. rj.	100	—			36	j) <i>Nyugdíjalap</i>	41.609	34	552.093	47
	2 „Szövetk. közp. hitelint. kötv.	1.000	—				Egyleti vagyon			343.260	14
	10 „Komló szövetk. részjegy	100	—	132.834	50						
	1 „Magyarigeni tkptr. részv.	100	—								
	2 „Transilvania üzletrész	50	—								
	c) <i>Ingatlan:</i>										
35	Egyleti székház	35.500	—								
	„ bérház	24.000	—	59.500	—						
	d) <i>Ingóságok:</i>										
20	Leltár	6.689	55								
	Könyvkiadó füzetkészlet	2.500	—	9.189	55						
5/b	e) <i>Alapító tagdíj</i>			64.675	—						
22	f) <i>Alapító tagdíj kötelezvény</i>			66.489	96						
29	g) <i>Kölcsön stb. törlesztési alap</i>			226.636	17						
24, 36	h) <i>Erdélyi Gazda alap</i>			56.287	63						
19	i) <i>Előleg számlán</i>			4.000	—						
	j) <i>Szakosztályok számláin</i>										
15	Könyvkiadó vállalat	6.896	02								
16	Lótenyésztési szakosztály alap	14.252	80								
14	Birtokpolitikai sz. o.	4.471	72								
26	Kölcsön	66.905	83								
27	Géposztály	100.000	—								
31	Állatiállítási, tenyésztési sz. o.	22.892	58	215.418	95						
25	k) <i>Gazdatiszti egylet</i>			1.111	30						
30	l) <i>Erd. magy. szarvasm. teny. egyl.</i>			1.128	34						
30	m) <i>Gazdák Biztosító Intézete</i>			3.813	—						
34	n) <i>Nyugdíjalap</i>										
	Értékpapír 29.000 K n. é. hadik.	14.050	50								
	Pénz	27.558	84	41.609	34						
				895.353	61					895.353	61

Török Bálint s. k.
titkár.Br. Jósika Gábor s. k.
e. elnök.Dr. Szentkirályi Ákos s. k.
átmenetileg a pénztárnoki teendők ellátására
felkért igazg. választm. tag.Ezen mérleg-számlát megvizsgáltuk, a főkönyv tételeivel, okmányokkal, számlákkal összehasonlítottuk s megegyezőnek, rendbenlevőnek találtuk.
Kolozsvár, 1923. március 6-án.Br. Mannsberg Sándor s. k. Berényi György s. k.
a számvizsgáló bizottság tagjai.

Csikszarada és Vidéke Tisztviselőinek fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1923. évi március hó 25-én délután 3 órakor a csikszaradai kaszinóban évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívottak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1923. évi április hó 2-án fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. — Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és a felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítása. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelőbizottság választása. 7. Netaláni indítványok. 1922. év december 31-én a tagok száma 210, üzletrészeinek száma pedig 330 volt, az év folyamán belépett 26 tag 42 üzletrésszel, kilépett 5 tag 16 üzletrésszel. A felügyelőbizottság által megvizsgált évi mérleg a bolt-helyiségben kifüggesztetett és mindenki által megtekinthető. Kelt Csikszarada, 1923. március 11.

Az igazgatóság.

Pelbárhida fogy. és értékesítő szövetkezet 1923. évi április hó 22-én d. u. 3 órakor a község-házánál évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 23. §-a értelmében meghívottak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1923. évi április hó 29-én fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítása. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. 8. Az alapszabály 2-ik pont módosítása. 1922. év december 31-én a tagok száma 208, üzletrészeinek száma pedig 707 volt. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolt-helyiségben kifüggesztetett és mindenki által megtekinthető. Kelt Parhida, 1922. december hó 31.

Az igazgatóság.

Damján „Hangya“ fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1923. évi április hó 15-én d. u. 3 órakor a ref. iskolában évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívottak. Ha a közgyűlés a megjelenő csekély száma miatt határozatképtelen lenne úgy a közgyűlés április hó 22-én fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítása. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. 1922. év december 31-én a tagok száma 69, üzletrészeinek száma pedig 180 volt, az év folyamán jegy-kilépett 10 tag 77 üzletrésszel. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolt-helyiségben kifüggesztetett és mindenki által megtekinthető. Kelt, Dámján 1923. évi márc. 2.

Az igazgatóság.